

OP DE BARRICADEN VOOR

“Wat zou de toekomst van Vlaanderen zijn, als we Vlaanderen niet als Vlaanderen maar als een onderdeel van de Europese Unie bekijken?” Nieuw Vlaams Bouwmeester Peter Swinnen wil buiten het Vlaamse keurslijf maar ook buiten de kaders van de Europese Unie denken. Dat moet over vijf jaar leiden tot een handleiding voor het Vlaanderen van de komende decennia.

Peter Swinnen is sinds 1 juli Vlaams Bouwmeester. Hij treedt daarmee in de voetsporen van Bob Van Reeth en Marcel Smets. De Brusselaar is jong (1972) en heeft een uitgesproken mening. Jarenlang zocht hij het debat op: als journalist stedenbouw en architectuur bij de krant De Tijd, als organisator van lezingenreeksen, als lector aan de Brusselse architectuuropleiding Ter Kameren/La Cambre, als auteur van opiniestukken in nationale en internationale vakbladen en magazines. Sinds 1 juli besteedt hij officieel, net zoals zijn voorgangers, zeventig procent van zijn tijd aan het Vlaams Bouwmeesterschap. De resterende tijd spendeert hij aan zijn architectenbureau 51N4E (de Engelse breedte- en lengtegraad van Brussel), waar Johan Anrys en Freek Persyn zijn medevennoten zijn. Dat bureau ontwierp onder meer het vernieuwde Groeningemuseum in Brugge, C-Mine op de mijnsite van Winterslag en de site Lamot in Mechelen.

Peter Swinnen werkt nog aan zijn beleidsnota, maar heeft uiteraard al een visie op zijn periode als Vlaams Bouwmeester. Om te beginnen is er zijn profiel, dat opnieuw totaal anders is dan dat van zijn voorgangers. Dat is een goede zaak, vindt hij.

Peter Swinnen | Het toont aan dat het concept werkt. Er is overigens wel één rode draad tussen de drie bouwmeesters: de passie voor kwaliteitsvolle ruimte. Bob Van Reeth is van nul begonnen en heeft de overheid als bouwheer op het belang van duurzaamheid gewezen. Marcel Smets heeft het actieveld een eerste keer verbreed door er landschap en infrastructuur aan toe te voegen.

U bent opvallend jonger dan uw voorgangers.

Peter Swinnen | Met mijn 38 jaar ben ik net oud genoeg om voor de functie in aanmerking te komen.

Voelt u zich daarmee een exponent van een nieuwe generatie?

Peter Swinnen | Ik beschouw mezelf als een verdediger van kwaliteitsvolle ruimte, niet als een exponent van een nieuwe genera-

Peter Renard

tie. Als architect maak ik wel deel uit van een nieuwe generatie, als Bouwmeester zeker niet. Dat zou ik een verenging van mijn opdracht vinden. Uiteraard zal ik andere accenten dan mijn voorgangers leggen. Maar ik ga voor niks op de barricaden staan, behalve voor kwaliteit.

In uw vorig leven engageerde u zich wel. U mengde zich in het maatschappelijk debat, schreef opinieartikels in kranten, doceerde...

Peter Swinnen | Mijn vorig leven is grotendeels ook nog mijn huidige leven. En u zegt het correct: ik mengde me in het debat. Het debat is breed en dat wens ik zo te houden. Ik wil dat niet verenigen tot jonge versus oude architecten of ruimtelijk planners. Dat heb ik nooit gedaan.

Is er wel voldoende debat over stedenbouw en ruimtelijke ordening in Vlaanderen?

Peter Swinnen | Er is nooit voldoende debat, maar de voorbije tien jaar hebben mijn voorgangers het debat in Vlaanderen wel flink aangewengeld. We moeten het debat op een goede manier blijven voeren, en niet in welles-nietesspelletjes verzanden. De discussie is vaak te ijl, gaat te weinig over concrete zaken. Daarin kunnen we zeker iets van Nederland leren. De Nederlandse Rijksbouwmeester is sterk in de denkprocessen van de overheid verankerd. Mijn Nederlandse collega Liesbeth Van der Pol vertelde me dat ze van bij het opstarten van een project wordt geconsulteerd – op dat moment is niet eens duidelijk of het wel tot publiekprivate samenwerking zal komen. Ook de Vlaams Bouwmeester moet aan de bron zitten. Pas dan kunnen we het verschil maken en het debat structureel voeren. Ik heb geen zin om vijf jaar lang met negatieve adviezen het schoolmeestertje te spelen. Dat is mijn stijl niet.

Bent u niet bang dat u zo sterk in de administratieve mallemlen wordt gezogen, dat uw stem niet meer wordt gehoord?

Peter Swinnen | Dat gevaar bestaat zeker. Een Bouwmeester die te zelfstandig is, wordt buitenspel gezet. Een Bouwmeester die te diep in de administratie zit, wordt monddood gemaakt. De waarheid ligt in het midden. Men moet ons vanwege de inhoud om advies vragen. Als ons advies een pure formaliteit is, hoeft het voor mij niet.

kwaliteit

Maar u denkt wel dat het u zal lukken?

Peter Swinnen | Het pad is door mijn voorgangers uitgezet en ik ben de banden met alle mogelijke “klanten” aan het aanhalen. Ik merk bij hen veel goede wil, maar vind sommige afspraken te vaag. Daarom gaan we een actief protocolbeleid voeren. Als we duidelijke afspraken maken, kunnen we ons op kwaliteit concentreren. Alles draait om kwaliteit. Dat maakt de opdracht er niet eenvoudiger op, want kwaliteit is geen objectief gegeven. Of iets mooi of lelijk is, is irrelevant. Maar de kern en de noodzaak van kwaliteit zijn wel een objectief gegeven.

Wat is de kern van kwaliteit?

Peter Swinnen | Kwaliteit bewijst zichzelf door haar maatschappelijk belang. Ik heb geen interesse voor dit of dat detail. We moeten van het grote naar het kleine werken, van boven naar onder. Als het grote verhaal niet goed zit, heeft het kleine weinig slaagkansen. Ik onderschrijf wat mijn voorganger Marcel Smets zei: ik hou me liever met vijf goede dossiers bezig dan met vijftig wankele. Misschien meer nog dan Marcel, wil ik de buitenwereld daarvan bewust maken. Niet dat we een aantal zaken niet willen doen. Wel om duidelijk te maken dat

Peter Swinnen: “Vandaag is er een grote discrepantie tussen welgemeende studies en de realiteit. Laten we studies met veel realiteitszin maken, een kwaliteitsvol kader uittekenen.”

